

Dr. Ali Tolga ERENDAÇ

KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİ

onikilevha
KURUMSAL HUKUK BÜROSU

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR LİSTESİ	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM KREDİ KARTI İLE KREDİ KARTI SİSTEMİNE GENEL BAKIŞ

I. GENEL OLARAK KREDİ KARTI	7
A. Kredi Kartının Tarihsel Gelişimi.....	8
B. Kredi Kartının Türk Hukukunda Düzenlenmesi	11
1. BKKK Öncesi Dönem.....	11
2. BKKK Sonrası Dönem	12
3. TKHK Sonrası Dönem	13
C. Kredi Kartının Hukuki Niteliği.....	16
D. Kredi Kartının İşlevleri.....	20
1. Ödeme Aracı Olması	20
2. Kredi Aracı Olması	22
E. Kredi Kartının Türleri	26
1. Kart Hamiline Göre Kredi Kartları.....	26

a. Asıl Kredi Kartı.....	27
b. Ek Kredi Kartı.....	27
2. Kart Hamilinin Sıfatına Göre Kredi Kartları.....	28
a. Tüketici Kredi Kartı	28
b. Ticari Kredi Kartı.....	28
3. Kartın Özelliklerine Göre Kredi Kartları	28
a. Ücretsiz Kredi Kartı.....	29
b. Hareketsiz Kredi Kartı.....	30
c. Sanal Kredi Kartı.....	30
II. GENEL OLARAK KREDİ KARTI SİSTEMİ.....	31
A. Kredi Kartının Kredi Kartı Sistemi İçinde Kullanılabilmesi	31
B. Kredi Kartı Sistemleri	32
1. İki Taraflı Sistem	33
2. Üç Taraflı Sistem	34
a. Basit Üç Taraflı Sistem.....	34
b. Genişletilmiş Üç Taraflı Sistem.....	36
3. Karma Sistem	40
C. Kredi Kartı Sisteminin Tarafları Arasındaki Hukuki İlişkiler ...	40
1. Kredi Kartı Sisteminin Kurulmasına ve İşleyişine İlişkin Borç İlişkileri.....	40
a. Kredi Kartı Sisteminin Kurulmasına İlişkin Sözleşmeler	40
b. Alışveriş İşleminin Onaylamasıyla Kurulan Üçlü İlişki ..	42
2. Kart Çıkaran Kuruluş ile Üye İşyeri Arasındaki İlişki.....	49
a. Kart Çıkaran Kuruluşun Alışveriş İşlemini Onaylama Borcunu Doğuran Sözleşmeler (Sisteme Üyelik Sözleşmesi ve Üye İşyeri Sözleşmesi).....	49
b. Alışveriş İşleminin Onaylanmasıyla Kurulan İfa/ Eda İlişkisi.....	56
3. Kart Hamili ile Üye İşyeri Arasındaki İlişki.....	57
a. Temel (Asıl) İlişki ile Üye İşyerinin Kredi Kartını Kabul Etme Borcunu Doğuran Üçüncü Kişi (Kart Hamili) Yararına Sözleşme (Üye İşyeri Sözleşmesi)	57

b. Alışveriş İşleminin Onaylanmasıyla Kurulan Bedel İlişkisi.....	59
4. Kart Çıkaran Kuruluş ile Kart Hamili Arasındaki İlişki.....	62
a. Kredi Kartı Sözleşmesi.....	62
b. Alışveriş İşleminin Onaylanmasıyla Kurulan Karşılık İlişkisi.....	62

İKİNCİ BÖLÜM

KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİNİN GENEL YAPISI, TÜRLERİ ve HUKUKİ NİTELİĞİ

I. KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİNİN GENEL YAPISI.....	65
A. Kredi Kartı Sözleşmesinin Tanımı, Unsurları ve Terim Meselesi.....	65
1. Tanımı.....	65
2. Unsurları.....	67
3. Terim Meselesi.....	70
B. Kredi Kartı Sözleşmesinin Tarafları	71
1. Kart Çıkaran Kuruluş.....	71
a. Bankalar.....	71
b. Diğer Kuruluşlar.....	72
2. Kart Hamili.....	76
a. Gerçek Kişi Kart Hamili.....	77
b. Tüzel Kişi Kart Hamili	79
II. KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİNİN TÜRLERİ.....	80
A. Tüketici Kredi Kartı Sözleşmesi.....	80
B. Ticari Kredi Kartı Sözleşmesi	87
III. KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	91
A. Kredi Kartı Sözleşmesinin Hukuki Niteliğinin Değerlendirilmesi.....	91

1. Kredi Kartı Sözleşmesinin Hukuki Niteliği Hakkındaki Görüşler.....	91
a. BKKK'dan Önce İleri Sürülen Görüşler.....	91
b. BKKK'dan Sonra İleri Sürülen Görüşler.....	94
c. Değerlendirme	95
2. Kredi Kartı Sözleşmesinin Çerçeve Sözleşme Niteliğinde Olmaması.....	102
3. Kredi Kartı Sözleşmesinin Cari Hesap Sözleşmesi Niteliğinde Olmaması.....	106
4. Tüketici Kredi Kartı Sözleşmesinin Tüketici Kredisi Sözleşmesi Niteliğinde Olması	109
5. Tüketici Kredi Kartı Sözleşmesinin Bağlı Kredi Sözleşmesi Niteliğinde Olmaması.....	115
B. Kredi Kartı Sözleşmesi Kapsamında Yapılan İşlemlerin Hukuki Niteliğinin Değerlendirilmesi	119
1. Alışveriş İşlemi ve Onaylanması.....	120
a. Kart Hamilinin Alışveriş İşlemi	120
b. Kart Çıkaran Kuruluşun Alışveriş İşlemini Onaylaması	121
2. Nakit Çekim İşlemi ve Onaylanması.....	121
a. Kart Hamilinin Nakit Çekim İşlemi	121
b. Kart Çıkaran Kuruluşun Nakit Çekim İşlemini Onaylaması	123
3. Kredi Kartı Kampanyaları	123
a. Kart Hamilinin Alışveriş İşlemi Yaptıkça Ödül Kazandığı Kampanyadan Doğan Borç İlişkinin Hukuki Niteliği.....	125
b. Taahhütsüz Kampanyadan Doğan Borç İlişkinin Hukuki Niteliği.....	127
c. Taahhütlü Kampanyadan Doğan Borç İlişkinin Hukuki Niteliği.....	128
4. Ek Kredi Kartı Düzenlenmesi	129

- a. Ek Kart Hamili Tarafından Yapılan Alışveriş İşleminin Konusu Para Borcunun Ödeme Yükümlüsüne İlişkin İleri Sürülen Görüşler 129
- b. Değerlendirme 132

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİNİN
KURULMASI, ŞEKLİ, İÇERİĞİ ve SONA
ERMESİ

- I. KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİNİN KURULMASI..... 137
  - A. Kredi Kartı Sözleşmesinde Öneri ve Kabul 137
    - 1. Genel Olarak Öneri ve Kabul 137
    - 2. Kart Hamilinin Önerisi ve Kart Çıkaran Kuruluşun Kabulü 139
    - 3. Kart Çıkaran Kuruluşun Önerisi ve Kart Hamilinin Kabulü 141
  - B. Kredi Kartı Sözleşmesinin Kurulma Anı ile Hükümlerini Doğurmaya Başlaması..... 142
  - C. Tüketici Kredi Kartı Sözleşmesinin Mesafeli Kurulması 144
- II. KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİNİN ŞEKLİ 147
  - A. Genel Olarak Sözleşmenin Şekli..... 147
  - B. Ticari Kredi Kartı Sözleşmesinin Şekli 149
  - C. Tüketici Kredi Kartı Sözleşmesinin Şekli..... 151
    - 1. Tüketici Kredi Kartı Sözleşmesinin Şekline İlişkin Kurallar ve Bu Kurallara Aykırılığın Sözleşmenin Geçerliliğine Etkisinin Değerlendirilmesi 151
    - 2. Tüketici Kredi Kartı Sözleşmesinin Metni ve İmzalanması 154
      - a. Sözleşme Metninin On İki Punto Koyu Siyah Harfle Yazılmış Olması..... 154
      - b. Sözleşmenin İmzalanması..... 155

3. Mesafeli Tüketici Kredi Kartı Sözleşmesinde Yazılı Şeklin Gerçekleştirilmesi	158
III. KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİNİN İÇERİĞİ	160
A. Kredi Kartı Sözleşmesinin Genel İşlem Şartları İçermesi.....	161
1. Kredi Kartı Sözleşmesi Hükümlerinin Genel İşlem Şartı Niteliğinde Olması.....	161
2. Kredi Kartı Sözleşmesi Genel İşlem Şartlarının Yargısal Denetimi.....	163
a. Kredi Kartı Sözleşmesi Genel İşlem Şartlarının Yürürlük Denetimi.....	164
b. Kredi Kartı Sözleşmesi Genel İşlem Şartlarının Yorum Denetimi.....	169
c. Kredi Kartı Sözleşmesi Genel İşlem Şartlarının İçerik Denetimi.....	169
3. Kredi Kartı Sözleşmesi Genel İşlem Şartı Örneklerinin Değerlendirilmesi.....	173
B. Kredi Kartı Sözleşmesinde Asgari Bulunması Gereken Hükümler	178
1. Tüketici Kredi Kartı Sözleşmesinde Asgari Bulunması Gereken Hükümler	178
2. Asgari Bulunması Gereken Hükümlerin Sözleşmede Yer Almamasının Sözleşmenin Geçerliliğine Etkisinin Değerlendirilmesi.....	182
C. Kredi Kartı Sözleşmesinde Değişiklik Yapılması.....	184
1. Genel Olarak Sözleşmede Değişiklik Yapılması	184
2. Kredi Kartı Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genel Kural.....	187
3. Kredi Kartı Sözleşmesinde Değişiklik Yapılacak Sözleşme Hükümüne Göre Özel Kurallar	190
a. Ücret Tutarının Arttırılması.....	190
b. Faiz Oranının Arttırılması.....	191
c. Kredi Kartı Limitinin Arttırılması	193
IV. KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ.....	193

A. Genel Olarak Sözleşmesinin Sona Ermesi	193
B. Kredi Kartı Sözleşmesinin Sona Ermesi.....	196
1. Kredi Kartı Sözleşmenin Genel Olarak Sona Erme Sebepleri	196
2. Kredi Kartı Sözleşmesinin Yenileme ile Sona Ermesi (Yeniden Finansman)	198
3. Kredi Kartı Sözleşmesinin Dönme ile Sona Ermesi	200
4. Kredi Kartı Sözleşmesinin Fesih ile Sona Ermesi	203
a. Kart Çıkaran Kuruluş Tarafından Sözleşmesinin Feshedilmesi	203
b. Kart Hamili Tarafından Sözleşmesinin Feshedilmesi ..	205

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİ

TARAFLARININ BORÇLARI

I. KART ÇIKARAN KURULUŞUN BORÇLARI.....	209
A. Kart Çıkaran Kuruluşun Asli Edim Borcu.....	210
1. Kart Hamiline Alışveriş İşlemi Yapma Olanakları Sağlama Borcunun Hukuki Niteliği	210
2. Kart Hamiline Alışveriş İşlemi Yapma Olanakları Sağlama Borcunun Miktarı	212
a. Kredi Kartı Limiti ile İşlem Limitinin Hukuki Niteliği	212
b. Kredi Kartı Limitinin Belirlenmesi	213
B. Kart Çıkaran Kuruluşun Yan Edim Borçları	215
1. Kart Hamilini Bilgilendirme Borcu.....	215
a. Sözleşme Öncesi Bilgilendirme Borcu	217
b. Genel İşlem Şartlarını İnternette İlan Etme Borcu	220
c. Sözleşme Örneğini Verme Borcu.....	221
d. Kartın Kullanımı Hakkında Bilgilendirme Borcu	222
2. Kart Hamilinin İtirazlarını Sonuçlandırma Borcu	226
a. Kart Hamilinin İtirazlarının Konusu.....	226

b. Kart Çıkaran Kuruluş Tarafından İtirazların Sonuçlandırılması	229
3. Kart Çıkaran Kuruluşun Özen Borcu	231
II. KART HAMİLİNİN BORÇLARI.....	234
A. Kart Hamilinin Asli Edim Borcu	234
1. Alışveriş İşlemi Konusu Parayı Ödeme Borcunun Hukuki Niteliği.....	234
2. Kart Hamilinin Ödeme Borcunun Şartlarını Belirleme Konusunda Seçimlik Hakkı.....	235
a. Tek Çekim Alışveriş İşlemi.....	236
b. Taksitli Alışveriş İşlemi	237
c. Sonradan Taksitlendirme İşlemi.....	240
d. Tek Çekim Nakit Avans İşlemi	241
e. Taksitli Nakit Avans İşlemi.....	243
B. Kart Hamilinin Yan Edim Borçları.....	245
1. Faiz Ödeme Borcu.....	245
a. Genel Olarak Faiz Borcu.....	245
b. Faize İlişkin BKKK Hükümleri.....	246
c. Kredi Kartı Faiz Oranlarının İlan Edilmesi.....	247
d. Kredi Kartı Faizinin Başlangıcı	247
e. Kredi Kartı Faizinin Hesaplama Şekli ve Bileşik Faiz... 248	
f. Kredi Kartı Azami Faiz Oranları.....	250
2. Ücret Ödeme Borcu	256
a. Yıllık Üyelik Ücreti	257
b. Nakit Çekim Ücreti	259
3. Masraf Ödeme Borcu.....	260
4. Teminat Gösterme Borcu	261
5. Kart Hamilinin Özen Borcu.....	265
a. Kart Bilgilerini ve Şifrelerini Saklama Borcu	265
b. Kartın Kaybolması veya Çalınması Halinde Kart Çıkaran Kuruluşu Bilgilendirme Borcu.....	266
c. Kart Çıkaran Kuruluşa Gerçeğe Uygun Bilgi Verme Borcu	268

BEŞİNCİ BÖLÜM
KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİ BORÇLARINA
AYKIRILIKTAN DOĞAN HUKUKİ
SORUMLULUK

I. GENEL OLARAK KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİ BORÇLARINA AYKIRILIK.....	269
A. Alacaklıdan Kaynaklanan Nedenlerle Borcun İfa Edilememesi	271
B. Borçludan Kaynaklanan Nedenlerle Borcun İfa Edilmemesi....	273
1. Borçlu Temerrüdü	273
2. Borcun Gereği Gibi İfa Edilmemesi.....	276
II. KART ÇIKARAN KURULUŞUN BORÇLARINA AYKIRILIK	277
A. Kart Hamilinden Kaynaklı Nedenlerle Borcun İfa Edilememesi	277
B. Kart Çıkaran Kuruluşun Asli Borcunu İfa Etmemesi	279
1. Kart Çıkaran Kuruluşun Asli Borcunu İfa Etmemesinin Borçlu Temerrüdüne Neden Olması.....	279
2. Kart Çıkaran Kuruluşun Asli Borcunu İfa Etmemesinin Sonuçları.....	281
C. Kart Çıkaran Kuruluşun Yan Edim Borçlarına Aykırılık.....	283
1. Kart Hamilini Bilgilendirme Borcuna Aykırılık	283
2. Kart Hamilinin İtirazlarını Sonuçlandırma Borcuna Aykırılık.....	286
3. Kart Çıkaran Kuruluşun Özen Borcuna Aykırılık.....	287
III. KART HAMİLİNİN BORÇLARINA AYKIRILIK	291
A. Kart Çıkaran Kuruluşun Kaynaklanan Nedenlerle Borcun İfa Edilememesi	292
B. Kart Hamilinin Asli Borcu ile Faiz, Ücret ve Masrafları Ödeme Borcunu İfa Etmemesinin Borçlu Temerrüdüne Neden Olması.....	293
1. Kart Hamilinin Para Ödeme Borcunun Vadesinin Belirlenmesi	294

a. Kart Çıkaran Kuruluşun Vadeyi Belirleme ve Hesap Özeti Gönderme Külfeti	294
b. Hesap Özeti Hukuki Niteliği	295
c. Hesap Özeti İçeriğinde Bulunması Gerekenler	298
d. Hesap Özeti Gönderilmesi ve Kart Hamiline Varmasının Gerekip Gerekmediği Meselesi	301
e. Hesap Özeti İtiraz Edilmesinin Sonucu	302
2. Kart Hamilinin Temerrüde Düşmesi ve Sonuçları	303
a. Tüketici Kredi Kartı Sözleşmesinde Kart Hamilinin Temerrüdü	303
b. Ticari Kredi Kartı Sözleşmesinde Kart Hamilinin Temerrüdü	307
3. Kart Hamilinin Ödeme Borcunun Vadesinde ve Miktarında Değişiklik Yapılması (Yeniden Yapılandırma)	308
C. Teminat Gösterme Borcuna Aykırılık	310
D. Kart Hamilinin Özen Borcunu Aykırılık	311
1. Kart Bilgilerini ve Şifreleri Saklama Borcuna Aykırılık Halinde Kart Hamilinin Sorumluluğu	311
2. Kartın Kaybedilmesi veya Çalınması Halinde Kart Hamilinin Daraltılmış Sorumluluğu	313
3. Gerçeğe Uygun Bilgi Verme Borcuna Aykırılık Halinde Kart Hamilinin Sorumluluğu	315
IV. KREDİ KARTI SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜM YOLLARI	316
A. Kart Çıkaran Kuruluşun Başvurabileceği Yollar	316
B. Kart Hamilinin Başvurabileceği Yollar	317
SONUÇ	319
KAYNAKÇA	327